

Zdania złożone i wielokrotnie złożone

rodzaje zdań współrzędnych i podrzędnych, równoważnik, zdania składowe

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl**KLUCZ NAUCZYCIELA**Grupa **A**Suma: **11 pkt**Czas: **15 min**

4 zadania · 11 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Zakreśl rodzaj zdania złożonego współrzędnie.

1. Padał deszcz, więc zostaliśmy w domu.

łączne / rozłączne / przeciwstawne / wynikowe

2. Zadzwoń do mnie lub napisz wiadomość.

łączne / rozłączne / przeciwstawne / wynikowe

3. Starał się, lecz nie zdążył.

łączne / rozłączne / przeciwstawne / wynikowe

4. Ani nie dzwonił, ani nie pisał.

łączne / rozłączne / przeciwstawne / wynikowe**Odpowiedź:** 1. wynikowe; 2. rozłączne; 3. przeciwstawne; 4. łączne**Rozwiązanie:** Łączne: i, oraz, ani...ani; rozłączne: albo, lub, bądź; przeciwstawne: ale, lecz, jednak, natomiast; wynikowe: więc, dlatego, zatem, toteż.**Punktacja:**1. **1 pkt** — podpunkt 12. **1 pkt** — podpunkt 23. **1 pkt** — podpunkt 34. **1 pkt** — podpunkt 4**Zadanie 2. (0–4)****OTWARTE**

Nazwij rodzaj zdania podrzędnego.

1. Gdybyś zadzwonił, przyjechałbym. — _____

2. Kiedy zadzwonił dzwonek, uczniowie wybiegli z klasy. — _____

3. Lubię dom, w którym mieszkam. — _____

4. Zrobiłem to tak, jak mi radziłeś. — _____

Odpowiedź: 1. okolicznikowe warunku; 2. okolicznikowe czasu; 3. przydawkowe; 4. okolicznikowe sposobu**Rozwiązanie:** Zadaj pytanie od zdania nadrzędnego do podrzędnego: kto? co? — podmiotowe; jaki jest? — orzecznikowe; jaki? który? — przydawkowe; kogo? czego? o czym? — dopełnieniowe; kiedy? gdzie? dlaczego? po co? pod jakim warunkiem? mimo czego? jak? — okolicznikowe.**Punktacja:**1. **1 pkt** — podpunkt 12. **1 pkt** — podpunkt 23. **1 pkt** — podpunkt 34. **1 pkt** — podpunkt 4

Które wypowiedzenie jest równoważnikiem zdania?

- A. Za oknem pada deszcz. B. W klasie panuje cisza.
C. Na dworze jest ciemno. D. Pożar!

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: „Pożar!” nie ma osobowej formy czasownika.

Błędne odpowiedzi: pozostałe wypowiedzenia mają orzeczenie, więc są zdaniami.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Policz zdania składowe w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym (tyle, ile jest orzeczeń).

1. Ola powiedziała, że zadzwoni, gdy skończy lekcje. — _____
2. Jeśli zdążę, pójdę do biblioteki i oddam książkę, którą pożyczyłem. — _____

Odpowiedź: 1. 3 zdania składowe; 2. 4 zdania składowe

Rozwiązanie: Podkreśl wszystkie orzeczenia (osobowe formy czasownika); każde orzeczenie to jedno zdanie składowe.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (11 pkt)

11–10 pkt: bardzo dobry · 9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnątrzszkolnych zasad oceniania.